

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33450
Nom: Psicologia del desenvolupament en educació
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1306 - Grau Educació Social	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1306 - Grau Educació Social	Psicologia	BÀSICA

COORDINACIÓ

ZACARES GONZALEZ JUAN JOSE

RESUM

Aquesta assignatura és la concreció de la matèria de formació bàsica de Psicologia en el primer curs de la titulació d'Educació Social. Com la resta d'assignatures de primer curs posseeix un caràcter bàsic i introductori. En ella s'ofereix una visió sistemàtica dels canvis psicològics associats a l'edat des de la concepció fins a la mort mitjançant la descripció dels diferents processos biològics, cognitius i socio-emocionals al llarg del cicle vital i la identificació dels mecanismes i factors que expliquen aquests canvis. Tot amb l'assignatura de Psicologia Social constitueix la principal aportació de continguts psicològics als ensenyaments d'Educació Social. El coneixement assolit en l'assignatura serveix de fonamentació evolutiva per a la intervenció socio-educativa en diversos àmbits que es concreten en assignatures de tercer i quart curs del grau, com "Família i menor", "Intervenció educativa en processos de desadaptació social", "Pedagogia de les persones majors", "Iniciatives i models de política juvenil", "Pedagogia per a la inclusió social" i "Educació de persones adultes".

Per el seu caràcter generalista, els seus continguts són imprescindibles per al futur educador social en qualsevol dels seus camps d'actuació professional.

CONEXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No calen requisits previs per a l'aprenentatge de l'assignatura

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1306 - Grau Educació Social

Capacitat crítica i autocrítica.

Capacitat d'adaptació a situacions noves.

Capacitat d'anàlisi i síntesi.

Capacitat d'aprenentatge autònom al llarg de la vida.

Capacitat d'utilització de les TIC en l'àmbit d'estudi i en el context professional.

Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.

Capacitat de gestió de la informació.

Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions.

Capacitat de treballar en equips multi- i interdisciplinaris.

Capacitat per a desenvolupar, promoure i dinamitzar habilitats de comunicació interpersonal.

Capacitat per a integrar-se i comunicar-se amb experts d'altres àrees i en diferents contextos.

Capacitat per a reconèixer i valorar els processos afectius.

Comprendre els referents teòrics que constitueixen l'ésser humà com a protagonista de l'educació.

Compromís amb la identitat, el desenvolupament i l'ètica professional.

Compromís ètic actiu amb els drets humans, la igualtat entre homes i dones i la sostenibilitat.

Conèixer i comprendre els processos d'ensenyament aprenentatge i la seva incidència en la formació i desenvolupament integral de les persones i comunitats.

Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per fonamentar les accions educatives.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Reconeixement i respecte per la diversitat i foment de la interculturalitat.

Ser capaç d'identificar el grau de desenvolupament d'un subjecte en totes les seues dimensions.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a la Psicologia del Desenvolupament

Concepte de Psicologia del Desenvolupament, objecte d'estudi, contextos de desenvolupament, models i teories.

2. Processos i contextos bàsics del desenvolupament infantil

Processos i contextos bàsics del desenvolupament infantil fins l'adolescència: aspectes biosociales, cognitius, lingüístics, psicosocials i afectius.

3. Adolescència

Desenvolupament biosocial, cognitiu i psicosocial en l'adolescència.

4. Joventut adulta, mitjana edat i envelliment.

Desenvolupament biosocial, cognitiu i psicosocial en la joventut adulta, mitjana edat i envelliment. Contextos de desenvolupament en la joventut adulta, mitjana edat i l'envelliment.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
-----------	-------

Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	50,00
Estudi i treball autònom	35,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge que s'utilitzarà al llarg del curs en aquesta assignatura dependrà del tipus de contingut que es treballa en cada moment, teòric, pràctic, comú amb altres matèries, etc. de la següent manera:

- Per a cada tema es realitzarà una preparació prèvia per part de l'estudiantat fora de l'aula a través de materials proporcionats pel professorat o seleccionats per l'alumnat a partir d'una recerca bibliogràfica guiada pel professorat.
- Posteriorment, el professorat presentarà els conceptes bàsics del tema i es tractaran els dubtes sorgits de la lectura prèvia del material mitjançant una metodologia participativa suscitadora que afavorisca la curiositat de l'alumnat davant la nova informació presentada.
- Es faran una sèrie d'activitats tant dins com fora de l'aula de manera individual o en grup, que serviran per al millor aprenentatge de l'assignatura.

AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de 2 parts diferenciades:

Tipus d'avaluació	% sobre la nota final (sobre 10 punts)
Examen/s escrit/s individual/s	50 % (5 punts)
Entrega dels diversos treballs i activitats	50 % (5 punts), distribuït en dos apartats: 20 - 30%: Treball de camp. 20 - 30%: Assistència, participació activa i /o lliurament d'activitats d'aula.

Criteris d'avaluació

El procés d'avaluació es realitzarà d'acord amb les característiques pròpies del grup d'estudiants i del professor en el moment d'impartir-se la assignatura. Es podrà utilitzar diversos procediments, tenint en compte les activitats desenvolupades: proves escrites, assistència i participació en activitats pràctiques, tallers i seminaris, realització de treballs individuals o en grup. Cadascú d'eixos apartats tindrà assignat un percentatge de la nota final d'acord amb la importància estimada.

Per aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari superar tant l'examen com el treball de camp amb un mínim de 5/10 punts per a sumar amb la nota del lliurament de la resta d'apartats.

S'ha de lliurar almenys un 70% de les activitats d'aula sol·licitades per a poder ser-ne avaluat en aquest apartat. Si existira alguna activitat d'aula o treball de camp no recuperable en segona convocatòria el professor ho especificarà amb antelació en el seu programa docent específic.

Es podrà obtenir un 10% (1 punt) adicional en la qualificació final si, en haver superat l'examen escrit individual, es lliura un treball consensuat amb el professor.

Si és el cas de necessitar-se una convocatòria oficial avançada, es concretarà amb el professor.

Sistema de qualificació

En les dues convocatòries se sumaran els apartats contemplats en l'avaluació quan se superen els requisits mínims establits per a cada apartat d'avaluació. Si en primera convocatòria no se supera algun

dels apartats, es guardaran per a la segona convocatòria els punts obtinguts en els altres apartats superats.

L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda quedaran sotmeses al que es disposa en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf.

D'acord amb aquesta, es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens
- De 5 a 6.9: aprovat
- De 7 a 8.9: notable
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent amb Matrícula d'Honor

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda en primera convocatòria d'acord amb les següents regles:

- Si no existeix qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.
- Si existeix qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no aconsegueix requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si existeix qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establits, però no s'aconsegueixen aquests requisits en algun dels restants apartats, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura.

Tal com indica la normativa d'assignació de Matricules d'Honor, serà per estricte ordre de nota final. En cas d'empat s'assignarà la Matrícula a l'alumnat amb major nota en la prova escrita i si continua l'empat s'utilitzarà la qualificació en l'apartat d'informe de camp i activitats pràctiques. Si totes elles foren iguals el professorat pot posar una prova addicional a l'alumnat implicat.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

vivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

s Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

00/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

- BERGER, K. S. (2016). *Psicología del Desarrollo. Infancia y Adolescencia*. 9ª Edición. editorial Médica Panamericana
- DELGADO, B. (Coord.) (2008). *Psicología del Desarrollo desde la infancia a la vejez*. Madrid: McGraw Hill.
- MELÉNDEZ, J.C. (Coord.) (2025). *Psicología del Ciclo Vital. Desarrollo y transiciones en la adultez y el envejecimiento*. Pirámide
- PALACIOS, J. MARCHESI, A. i COLL, C. (Comps.)(1999). *Desarrollo psicológico y educación. 1. Psicología Evolutiva*. (2ª ed.) Madrid: Alianza Editorial.
- PAPALIA, D. E., i MARTORELL, G. (2021). *Desarrollo Humano*. 14ª Edición. México: McGraw Hill.
- SALES, A., FERNÁNDEZ, O. i GIL, M.D. (Coords.) (2024). *Descripción y análisis del desarrollo infantil y adolescente*. Pirámide

Referències complementàries

- ARRANZ, E. (Coord.) (2004). *Familia y desarrollo psicológico*. Madrid: Pearson.
- CANTÓN, J. i CORTÉS, M.R. (2001). *El apego del niño a sus cuidadores. Evaluación, antecedentes y consecuencias para el desarrollo*. Madrid: Alianza.
- DE PAUL, J. i ARRUABARRENA, F. (2001). *Manual de protección infantil*. Barcelona: Masson.
- GARAIGORDOBIL, M. (2003). *Intervención psicológica para desarrollar la personalidad infantil (juego, conducta prosocial y creatividad)*. Madrid: Pirámide.
- GÓMEZ, A., VIGUER, P. i CANTERO, M.J. (Coords.) (2003). *Intervención temprana. Desarrollo óptimo de 0 a 6 años*. Madrid: Pirámide.
- LÓPEZ, F., CARPINTERO, E. et al. (2006). *Programa Bienestar. El bienestar personal y social y la prevención del malestar y la violencia*. Madrid: Pirámide.
- LÓPEZ, F. i OLÁZABAL, J.C. (2006). *Sexualidad en la vejez* (2ª edición). Madrid: Pirámide.
- MARTÍNEZ, I. (2006). *Resiliencia invisible: infancia, inclusión social y tutores de vida*. Barcelona: Gedisa.
- MORENO, P. i LÓPEZ, E. (2001). *Educación sexual. Guía para un desarrollo sano*. Madrid: Pirámide.
- NEIMEYER, R.A. (2007). *Aprender de la pérdida. Una guía para afrontar el duelo*. Barcelona: Paidós.
- PÉREZ-BLASCO, J. (2008). *Aprender de los grandes cambios vitales*. Valencia: Tirant lo Blanch.
- POCH, C. i HERRERO, O. (2003). *La muerte y el duelo en el contexto educativo*. Barcelona: Paidós.
- RICO, C. , SERRA, E. i VIGUER, P. (2001). *Abuelos y nietos*. Madrid: Pirámide.
- TORRES, E., CONDE, E. i RUIZ, C. (2002). *Desarrollo humano en la sociedad audiovisual*. Madrid: Alianza.
- VÁZQUEZ, C. (2008). *Bienestar: Fundamentos científicos de una Psicología Positiva*. Madrid: Alianza.
- ZACARÉS, J. J. i SERRA, E. (1998). *La Madurez Personal. Perspectivas desde la Psicología*. Madrid: Pirámide.